

Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi

2019, 2(3):206-225.

DOI: [10.26677/TR1010.2019.113](https://doi.org/10.26677/TR1010.2019.113)

ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası:

<https://www.sobibder.org>

KAVRAMSAL MAKALE

Türk Modernleşmesi ve Sosyo-Ekonomik Strüktürün Dönüşümü: Cumhuriyetin İlk Yılları

Dr. Tufan SARITAŞ, e-posta: tufansaritas@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1728-2377>

Öz

Bu çalışmada Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında sosyo-ekonomik alandaki modernleşme süreci; ekonomi biçiminin seçimi, yerli müteşebbis ve finansal kurumların oluşturulması, hukuk ve laiklik alanındaki düzenlemeler, İslam'ın teolojileştirilmesi olmak üzere dört aşamada incelenmiştir. Şu şekilde bir sonuca varılmıştır: Cumhuriyet'in yönetimindeki Ankara Hükümeti, ilk aşamada İzmir İktisat Kongresi'nde işaretleri verilen liberal ekonomi biçimini seçmekle işe başlamıştır. Kongredeki konuşmasında Mustafa Kemal Paşa'nın vurguladığı şekilde yeni bürokratik yapının merkezine "kişi çıkarı" konulmuştur. İkinci aşamada; yerli müteşebbisler üretilerek ve İş Bankası kurularak, kapitalist batı ekonomisi ile eklenmek için temel itici güçler oluşturulmuştur. Üçüncü aşamada; modern kapitalist ekonomik yapı ile bütünleşme amacıyla batılı hukuk sistemi ve laiklik kabul edilmiştir. Böylece üretim faktörlerinin mobilizasyonunu engelleyen din ve gelenek, kamusal ve ekonomik alanın dışına çekilerek kapitalist üretim yapısına geçiş hızlandırılmıştır. Dördüncü aşamada ise; İslam, teolojileştirilerek, toplumsal alandan uzaklaştırılmış ve bireylerin birer "Homo Economicus" olarak hareket etmeleri desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tanzimat, Türk Modernleşmesi, İş Bankası.

Makale Gönderme Tarihi: 16.03.2019

Makale Kabul Tarihi: 04.05.2019

Önerilen Atıf:

Sarıtaş, T. (2019). Türk Modernleşmesi ve Sosyo-Ekonomik Strüktürün Dönüşümü: Cumhuriyetin İlk Yılları, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(3):206-225.

© 2019 Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences

2019, 2(3):206-225. DOI: [10.29226/TR1001.2019.x](https://doi.org/10.29226/TR1001.2019.x)
ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

CONCEPTUAL PAPER

Turkish Modernization and Socio-Economic Structure's Conversion: The Early Years of the Republic of Turkey

Dr. Tufan SARITAŞ, e-mail: tufansaritas@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1728-2377>

Abstract

In this study, the modernization process in socio-economic field in the first years of Turkish Republic is examined within four stages; choosing the style of economics, founding local entrepreneurs and financial institutions, regulations in the field of laicism and law, finally the transformation of Islam into theology. The conclusion is: at first stage, The Ankara Government of Turkish Republic started with choosing liberal economy style about which the signals have been made in İzmir Economy Congress. As Mustafa Kemal Pasha emphasized in his speech in the congress, the 'self-interest' concept was put into the center of new bureaucratic structure. At second stage, by generating local entrepreneurs and founding İş Bank, basic driving forces are created for articulating with western capitalist economy. In third stage, for integrating with modern capitalist economy, western juridical system and laicism is adopted. Thus, transition to capitalist production system is accelerated by pulling out the religion and tradition away from public and economic field which both are blocking the mobilization of production factors. At fourth stage, Islam is transformed into theology, plus it is moved away from social sphere and individuals are supported to act as 'Homo Economicus'.

Keywords: Tanzimat Reform Area, Turkish Modernization, İş Bank.

Received: 16.03.2019

Accepted: 04.05.2019

Suggested Citation:

Sarıtaş, T. (2019). Turkish Modernization and Socio-Economic Structure's Conversion: The Early Years of the Republic of Turkey, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 2(3):206-225.

© 2019 Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi.